

تاریخ

۱- گزینه «۳» - از جمله ویژگی‌های برجسته معماری دوره ساسانی، کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها به ویژه کاخ‌ها بود. (درستی گزینه «۳» و پاسخ سؤال)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از ویژگی‌های معماری عصر هخامنشی است. (نادرستی گزینه «۱»)

گزینه «۲»: این گزینه نیز از جمله ویژگی‌های معماری عصر هخامنشیان است. (نادرستی گزینه «۲»)

گزینه «۳» (از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان به شمار می‌رود. (نادرستی گزینه «۴»)
(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دهم - درس شانزدهم - معماری در ایران باستان - معماری دوره ساسانی - صفحه ۱۴۳، ۱۴۸، ۱۵۰ (متوسط))

۲- گزینه «۳» - حکومت ساسانی با در اختیار گرفتن واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافندگان ماهر از قلمرو روم در شام (سوریه) به ایران، کارگاه‌های بافندگی متعددی را در شوش، جندی شاپور (گندی شاپور) و شوشتر ایجاد کرد. (نادرستی گزینه «۳» و پاسخ سؤال) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»، «۲» و «۴» گزینه‌های درست به شمار می‌آیند.

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دهم - درس سیزدهم - صنعت و تجارت در عهد ساسانیان - پارچه‌های ابریشمی - صفحه ۱۲۴ و ۱۲۵ (دشوار))

۳- گزینه «۴» - یافته‌های به دست آمده از کاوش‌های تپه چغاگلان در شهرستان مهران (ایلام) نشان می‌دهد که ساکنان این منطقه از نخستین گردآورندگان خوراک بوده‌اند که به کشت گندم و جو روی آوردند. (درستی گزینه «۴» و پاسخ سؤال)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش درست است. (نادرستی گزینه «۱»)

گزینه «۲»: مناطق کوهپایه‌ای زاگرس در غرب ایران درست است. (نادرستی گزینه «۲»)

گزینه «۳»: کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تا کنون کشف شده، مربوط به بستر کشف رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است نه کهن‌ترین سکونتگاه‌های کشاورزی. (نادرستی گزینه «۳»)

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دهم - درس چهارم و هشتم - دوره تولید خوراک - کشاورزی - صفحه ۷۲ و ۷۳ (متوسط))

۴- گزینه «۳» - فرمانروایان سومری و آکدی، پیاپی به سرزمین ایلامی لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازها، سرانجام سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود (۲۶۰۰ ق.م) با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند. (درستی گزینه «۳» و پاسخ سؤال)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسکندر مقدونی در سال (۳۳۳ ق.م) در بابل درگذشت. (نادرستی گزینه «۱»)

گزینه «۲»: زمان پادشاهی قباد یکم (۵۳۱ تا ۴۸۷ ق.م) است. (نادرستی گزینه «۲»)

گزینه «۴»: جنگ‌های پلویونی در فاصله (۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م) روی داد. (نادرستی گزینه «۴»)

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دهم - درس ششم و هشتم و دهم - مطابقت رویداد و زمان رویداد - اسکندر، قباد، ایلام، پلویونی - صفحه ۵۲، ۵۶، ۹۰ و ۹۵ (دشوار))

۵- گزینه «۲» - تاریخ، از جمله علوم بود که در عصر ایلخانیان و تا حدودی دوره تیموری رواج و پیشرفت چشمگیری داشت و کتاب‌های تاریخی به زبان فارسی این دوره، در زمره بهترین تاریخ‌نگاری‌های جهان اسلام تا آن زمان به حساب می‌آیند. (تأیید «الف»). تاریخ جهانگشا، نوشته عظاملک جوینی در سال (۶۵۸ ق) تألیف شد. (رد مورد «ب» و رد گزینه «۱» و «۳»). تاریخ‌نگاری در دوره صفوی در سه حوزه تاریخ عمومی، تاریخ محلی و تک نگاری ادامه یافت، هرچند به طور کلی نسبت به دوره مغول و تیموری تا حدی درچار افول شد. (تأیید «ج» و تأیید گزینه «۲») احسن التواریخ تألیف حسن بیگ روملو در زمان شاه تهماسب اول و حبیب‌السیر تألیف غیاث الدین خواندمیر در زمان شاه اسماعیل اول تألیف شد. (رد مورد «۱» و رد گزینه «۳» و «۴»).

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه یازدهم - ترکیبی درس دوازدهم و چهاردهم - ادبیات و تاریخ نگاری، علوم و معارف عصر صفوی - تاریخ نگاری - صفحه ۱۳۲، ۱۴۹ (دشوار))

۶- گزینه «۲» - فلزکاری در عصر سلجوقی یکی از درخشان‌ترین دوران خود را در تاریخ ایران پشت‌سر گذاشت. (تأیید «الف») یکی از هنرهای ممتاز و برجسته عصر صفویان هنر فلزکاری بود. در این دوره استفاده از فولاد توسعه بیشتری یافت. (تأیید «د» و تأیید گزینه «۲»)

(درستی گزینه «۲» و پاسخ سؤال) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» و «۳»: مورد «ج» نادرست است زیرا شیوه‌های تولید و تزئین فلزکاری عصر سلجوقی به دلیل غنای خود بعداً به سرزمین‌های غرب قلمرو اسلامی انتقال یافت. (نادرستی گزینه‌های «۱» و «۳»)

گزینه «۴»: مورد «ب» نادرست است زیرا یکی از ویژگی‌های فلزکاری عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات است. (نادرستی گزینه «۴»)

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه یازدهم - درس چهارم و دهم - فلزکاری - عصر سلجوقیان و صفویان - صفحه ۱۵۶، ۱۱۳ (متوسط))

۷- گزینه «۲» - انقلاب علمی سده‌های ۱۷ و ۱۸ در غرب بیش‌تر مدیون دیدگاه‌های نوینی بود که توسط دانشمندان و فلاسفه‌ای چون دکارت (۱۵۹۶-۱۶۵۰) و بیکن (۱۵۶۱-۱۶۲۱ م) حاصل شد. (درستی «ج») اختراع دستگاه چاپ توسط یوهانس گوتنبرگ آلمانی از مهم‌ترین ابداعات فناوری در عصر رنسانس بود. (درستی «د» و درستی گزینه «۲»)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» و «۳»: مورد «الف» نادرست است زیرا، بدون تردید یکی از برجسته‌ترین دانشمندان عصر طلایی تمدن ایرانی - اسلامی، ابوریحان محمد بن احمد بیرونی (۳۶۲ - ۴۴۰ ق) بود که به زبان فارسی، عربی و سانسکریت مسلط بود. (نادرستی گزینه «۱» و «۳»)

گزینه «۴»: مورد «ب» نادرست است، زیرا جرج سارتن پدر تاریخ علم، رازی را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است. (نادرستی گزینه «۱» و «۴»)

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دهم - ترکیبی درس نهم و شانزدهم - ریاضیات و نجوم و پزشکی و داروسازی، تحولات علمی - بیرونی و رازی، تحولات علمی عصر رنسانس - صفحه ۹۷ و ۹۸ - ۱۸۰ (متوسط))

۸- گزینه «۱» - عصر فاطمیان، از جمله دوره‌های برجسته تاریخ معماری و هنر اسلامی شناخته می‌شود. مساجد آذهر، جامع حاکم و جامع اَقصر از مشهورترین نمونه‌های آثار معماری این عصر در قاهره به شمار می‌روند. (جهت آگاهی مسجد ابودلف در سامرا و در دوره عباسیان ساخته شد). (نادرستی گزینه «۱» و پاسخ سؤال)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه های «۲»، «۳» و «۴» همگی در ارتباط با موضوع سؤال درست به شمار می‌آیند.

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دهم - درس هفتم - معماری و فعالیت‌های علمی و فرهنگی فاطمیان - معماری - صفحه ۷۶ (متوسط))

۹- گزینه «۴» - بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به فرمان امام خمینی «کمیته انقلاب اسلامی» تأسیس شد. این کمیته وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت. (درستی گزینه «۴» و پاسخ سؤال)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وظیفه سپاه پاسداران، پاسداری از آرمان‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی بود. (نادرستی گزینه «۱»)

گزینه «۲»: دادستان کل انقلاب وظیفه‌ای فراتر از کمیته‌های انقلاب داشت و اجرای نقش دستگیری سران رژیم شاه بر عهده کمیته‌های انقلاب بود البته با حکم مقام‌های قضایی سیاسی (نادرستی گزینه «۲»)

گزینه «۳»: این گزینه اساساً نادرست است. (نادرستی گزینه «۳»)

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دوازدهم - درس یازدهم - تأسیس نهادهای انقلابی - کمیته‌های انقلاب - صفحه ۱۴۴ (آسان))

۱۰- گزینه «۲» - دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، به کشورهای بلوک شرق به ویژه روسیه و چین نزدیک نشد. (نادرستی گزینه «۲» و پاسخ سؤال) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» از اقدامات دکتر مصدق در دوران نخست‌وزیری ایشان محسوب می‌شود.

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دوازدهم - درس نهم - نخست وزیر مصدق - اقدامات دکتر مصدق - صفحه ۱۲۱ (متوسط))

۱۱- گزینه «۲» - امام خمینی در ۲۳ دی ماه ۱۳۵۷ با ارسال پیامی تشکیل شورای انقلاب را به اطلاع مردم رساندند. این شورا که از افراد شایسته، مسلمان، متعهد و مورد اعتماد ایشان تشکیل شده بود، وظیفه داشت زمینه انتقال قدرت را فراهم کند. (درستی گزینه «۲» و پاسخ سؤال) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: وظیفه اصلی شورای انقلاب نبود مضافاً به اینکه بخش اول گزینه «۳» اساساً غلط است و گزینه «۱» و «۴» تنها می‌تواند به بخش‌هایی از وظیفه شورای انقلاب اشاره داشته باشد اما در کتاب به این موضوع اشاره نشده و فقط در مفهوم می‌توان آن‌ها را به عنوان جزئیاتی از وظایف شورای انقلاب پذیرفت و نه وظیفه اصلی شورای انقلاب.

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دوازدهم - درس دهم - تشکیل شورای انقلاب - وظیفه شورای انقلاب - صفحه ۱۴۰) (آسان)

۱۲- گزینه «۴» - دولت ایران بعد از به کارگیری مورگان شوستر آمریکایی و انجام اصلاحات دامن‌دار در امور مالی و گمرک‌ها، با عصبانیت روس و انگلیس روبه‌رو شد. بنابراین در سال (۱۲۹۰ش). روسیه طی خطاری به دولت ایران، تهدید کرد که اگر ظرف چهل و هشت ساعت به خواسته‌هایش عمل نشود، به اشغال ایران خواهد پرداخت. (درستی گزینه «۴» و پاسخ سؤال) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ایالات متحده آمریکا بین سال‌های (۱۹۲۹ تا ۱۹۳۲م). گرفتار بحران و رکود اقتصادی عظیمی شد. که در پی آن، اقتصاد جهان نیز به هم ریخت. (نادرستی گزینه «۱») گزینه «۲»: در سال (۱۳۰۴ش). این ماده واحد در مجلس شورای ملی تصویب شد و نه (۱۳۰۲ش). (نادرستی گزینه «۲»)

گزینه «۳»: در سال (۱۸۷۱م). امپراطوری آلمان توسط ویلهلم یکم فرمانروای پروس و به کمک صدراعظم مقتدرش، بیسمارک تأسیس شد. (نادرستی گزینه «۳»)

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دهم - ترکیبی درس پنجم، ششم، هفتم، هشتم - بحران اقتصادی، سلطنت رضاشاه، اتحاد آلمان، اختار روسیه به ایران - صفحه ۷۶ - ۸۱ - ۹۵ - ۱۰۰) (دشوار)

۱۳- گزینه «۲» - میرزا جهانگیرخان صور اسرافیل سید جمال الدین واعظ و ملک المتکلمین به دستور محمد علی شاه اعدام شدند. اما سید رضا مساوات در بین اعدام شدگان نبود. (برای آگاهی بیشتر) او از سران و هواداران مشروطه بود و توانست از تهران فرار کند) شیخ فضل الله نوری نیز به دلایل بسیاری که نیاز به توضیح آن نیست در بین اعدام شدگان قرار نداشت. (نادرستی گزینه «۲» بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» همگی در ارتباط با اقدامات محمد علی شاه و نیروهای قزاق و نیروهای تحت امر محمد علی شاه در برابر مشروطه‌خواهان درست به شمار می‌آیند.

(دکتر رضوی خراسانی) (پایه دوازدهم - درس پنجم - به توپ بستن مجلس و استبداد صغیر - اقدامات محمد علی شاه - صفحه ۷۲) (متوسط)